

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۱۲۳		۱۲۳
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵</p> <p>جلسه سه شنبه ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹</p> <p>مطابق ۱۴ ذیحجه ۱۳۴۸</p>	<p>مندرجات</p> <p>فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود</p> <p>پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود</p> <p>مطبعه مجلس</p>	<p>قیمت اشتراك</p> <p>ایران سالانه ده تومان</p> <p>دوازده تومان</p> <p>قیمت تک شماره</p> <p>یک قران</p>

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه بیست و سوم اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ هـ (چهاردهم ذی حجه ۱۳۴۸)

بهرت مذاکرات

- (۴) بقیه شور لایحه بلدیہ ها از ماده ۲
- (۵) انتزاع برای شرفیابی حضور اعلی حضرت همایونی در روز عید غدیر
- (۶) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- (۴) تصویب صورت مجلس
- (۵) مذاکرات لایحه قانون بلدیہ ها از ماده ۲
- (۶) معرفی آقای فروغی سمت وزارت امور خارجه و کفالت لرتن اقتصاد ملی

مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس يك شنبه ۲۱ اردیبهشت ماه را آقای موید احمدی (منشی) قرائت نمودند

قرائت میشود:

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - قبل از دستور

ماده دوم - مبلغ پانصد هزار تومان در هر سال از

عوائد مالیات راه برای تعمیرات اساسی شهر طهران

و مبلغ سیصد هزار تومان برای تعمیرات اساسی شهر

های ایالات و ولایات تخصیص داده میشود

رئیس - آقای مؤید احمدی

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (نمایندگان)

(صورت مجلس تصویب شد

[۲ - بقیه مذاکرات لایحه قانونی بلدیہ ها از

ده دو]

مؤید احمدی - در این موقع که ماده دوم قانون

رئیس - ماده دوم از قانون انجمن بلدی مطرح است

این مذاکرات مشروح یکصد و بیست و سومین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایره تنه نویسی و تحریر صورت مجلس

بلدیه‌ها مطرح است و سیصد هزار تومان برای تعمیر اساسی شهرها اختصاص داده شده لازم دانستم يك تذکری به وزیر داخله و آقایان عرض کنم آقای وزیر داخله خوب مستحضر هستند در یکسال و نیم قبل ایالت سابق کرمان برای اصلاحات شهری در نظر گرفتند خیابانی در وسط شهر کرمان احداث کنند آمدند يك خیابانی در شهر کرمان احداث کردند نقشه کشیدند حالا آن نقشه صحیح بود یا غلط آقای وزیر داخله بهتر میدانند معماران و مقومینی معین کردند که قیمتی برای خانه‌های مردم که در خیابان واقع شده بود تعیین کردند و يك دفعه امر دادند به بلدیه خانه‌های مردم بیچاره را خراب و ویران کردند و شهر کرمان را مبدل به يك توده خاك و يك خرابه وحشت آوری نمودند و دیگر اقدامی جهت ساختن خیابان و پرداخت قیمت خانه خرابها تا امروز نشده است الان شهر کرمان عبارت از يك خرابه که در دو طرف آن خرابه نصف عمارت خانه خرابها باقی مانده که پرده کشیده اند و در آن اطرافها زندگی میکنند و هر وقت يك بادی میوزد این شهر را گرد و غبار بدرجه میگیرد که تولید هزار جور مرض میکند مخصوصاً در جراید کرمان اسم این خیابان را گذارده اند (ناله زار) از بس مردم گریه و زاری میکنند (خنده نمایندگان) (کازرونی لاله زار؟) ناله زار کراراً بنده و آقایان محترم کرمان خدمت آقای وزیر داخله آقای وزیر مالیه هیئت دولت عرض کردیم همه اش بوعده گذشته است در سال گذشته يك مبلغ جزئی فرستادند که گویا بهتر میدانند آقای وزیر داخله تومانی پنجقران از آن پول را بین خانه خرابها قسمت کردند لکن نه تکلیف آنها معین است نه تکلیف ساختن این خیابان عاجلاً اعتبار بلدیه ها هم مطابق این قانون اعتباراتشان می رود برای راه سازی فقط هشتصد هزار تومان در اینجا پیش بینی شده است و آنهم بانصد هزار تومان مال شهر طهران و سیصد هزار تومان مال کلیه ایالات و ولایات بنده استدعا و تقاضا میکنم که از این سیصد هزار تومان لا اقل صد هزار تومانش را

اختصاص بدهید برای شهر کرمان یعنی امسال البته این خیابان را بهر شکل هست بسازند مردم که تضریری ندارند ما مورین دولت ریختند خانه های مردم را خراب کردند و یکسال و نیم بهمین حال گذاشتند و البته بفرمان قدیمی ها يك شهر آباد بهتر از صد شهر خراب است اگر این سیصد هزار تومان را بخوابیم تقسیم کنیم بین ایالات و ولایات ایران البته خیلی کم میرسد و قابل هیچ نیست دولت در نظر بگیرند از این سیصد هزار تومان صد تومانش تومانش را اختصاص بدهند بکرمان و يك مأموری بفرستند بفرستند بانجا و این خیابان را بسازند و این اقتضای واقع را بردارند حقیقه کرسی يك ایالتی که سیصد فرسخ خاك دارد و امروز عبور داخله و خروج بواسطه ساختن راه بندر عباس شده است این منظر وحشت آور و هولناك کشیف را از این شهر بردارند وزیر داخله (آقای سمعی) - عرض شده فرمودند که آقای مؤید فرمودند البته يك اندازه صحیح است و خرابیهائی که در شهر کرمان شده است ولی بین لاله زار ایشان مبالغه کردند نبوده است يك جاهانی را بهت خراب کنند و خراب کردند و وزارت داخله در این بود که يك اعتباری برای جبران این خرابی ساختمان آنجا تهیه بکنند و اعتباری معادل هفتصد هزار تومان برای آنجا تخصیص شد و داده شد و يك اداره انتخاب خانه خراب راحت شدند و البته این کافی نبوده است مخصوصاً خود بنده در نظر دارم بعد از آنکه این فقره تصویب شد از همین سیصد هزار تومان يك مبلغی هم شهر کرمان معین کنیم و البته آن مبلغی که آقای مؤید تذکره دادند شاید ممکن نشود و تا اندازه که ممکن نبوده سعی میکنم که برای آنجا مبلغی تخصیص شود هم ما پارسال فرستادیم که نقشه آن خیابان را بکشند از روی نقشه صحیحی خیابان ساخته شود و بعد از آن نقشه اش را کشیده است و نقشه حاضر است در نظر آن نقشه هم هرچه ممکن بشود امسال ساخته خواهد شد

بقیه هم انشاء الله سال آینده درست خواهد شد رئیس - آقای فیروز آبادی فیروز آبادی - عرض کنم اینجا نوشته است بانصد هزار تومان در هر سال برای طهران و سیصد هزار تومان سایر شهرها . عرض کنم که بانصد هزار تومان اینکه زیاد است بلکه عقیده ام این است که این مبلغی طهران خیلی کم است برای اینکه خانه های مردم خراب میکنند و پول بصاحبانش بقدری که باید بدهند بعد خانه که پنجاه هزار تومان قیمتش است هزار تومان بند و در بین هم يك خانه صد تومانی را صد پنجاه تان میدهند که بگویند پول خوب میدهند (آقا سید باب - اینطور نیست) خودم دیدم و نشان میدهم اگر ندارید بیائید به پیشید آنوقت هر چه بفرمائید قبول کنم اگر خلاف عرض کردم بنده عقیده ام این است که بنا شده است بلدیه اقدام کند و خراب کند بودجه کافی بجهت همه جا باید داشته باشد خانه های مردم است و خراب میشود باید پول کافی داده سیصد هزار تومان معین کرده اند برای سایر شهرها طهران اگر با این سیصد هزار تومان میخواهند مردم را خراب کنند و پول بدهند که ابداً کفایت نمیدهد اگر میخواهند خراب کنند و پول ندهند و هم حرف نزنند بسیار خوب صد هزار تومان هم زیاد و لا عرض کردم که با کلیش مخالفم حالا که میفرمائید شود بانصد هزار تومان طهران کم است و سیصد هزار تومان ولایات هم کم است هر چند عایدات دیگری هم در وضعی این میشود قبول داریم اما باید که دولت در نظر بگیرد که خانه هر کسی را که خراب میکند یا اندازه آن پول باید پول بدهد اگر بانصد هزار تومان کم است میلیون تومان کنید دو میلیون تومان کنید ما مخارج آن میخواهیم بکنیم تبلیغات دیگر بس است از این مخارج اگر چنانچه داریم بنده عقیده ام این است که در خانه های مردم که خراب میشود پول کافی بآنها

بدهند چه در طهران و چه در جاهای دیگر فرقی بین طهران و جاهای دیگر نیست باین نظر بنده عقیده دارم که در جاهای دیگر سیصد هزار تومان کم است و در طهران هم بانصد هزار تومان کم است و عقیده ندارم که از مردم گرفته شود و خرج مردم نکنند و باید از این تخمیلاتی که بر مردم میشود کم کرد هر قدر ممکن میشود هر چند خواهند فرمود که میشود کم کرد ولی بنده عرض میکنم که میشود کم کرد باید حال این ملت را در نظر بگیریم که چه شکل زندگی میکنند و باید قابل بشویم که زندگی ما ها هم مثل زندگی ملت باشد و شباهتی باید بین ماها و ملت باشد باید صرفه جوئی بکنیم در مخارج که تخمیل جدیدی بر ملت نشود وزیر داخله - اولاً این که فرمودید بلدیه طهران خانه ها را خراب کرده است و جبران نکرده است این طور نیست اگر تحقیق بفرمائید خیلی هم خوب جبران کرده است و باز هم البته دو حدود اعتباراتی که به بلدیه داده میشود در حدودی که ممکن باشد عادلانه باشد جبران خواهد کرد ولی در آن قسمت که فرمودید بانصد هزار تومان برای بلدیه طهران کم است بنده فوق العاده تشکر میکنم از نظر آقا و همینطور است واقعاً طهران يك احتیاجات شدیدی دارد که نسبت ولایات البته خیلی بیشتر است احتیاجاتش و این مبلغ هم کفایت آن احتیاجات را نمیکند ولی عاجلاً بیش از این مبلغ نمیتوانیم پیشنهاد کنیم و اما راجع به سیصد هزار تومان ولایات البته این مبلغ سیصد هزار تومان که سهل است ده برابر این پنجاه برابر این مبلغ صد برابر این مبلغ اگر داشته باشیم بدهیم به تمام ولایات البته خیلی کم است ما که میخواهیم این سیصد هزار تومان را تقسیم کنیم مثل گوشت قربانی ده تومان و پنج تومان بین تمام شهرها و با این طور که اصلاح نمی شود فعلاً این مبلغ را هر چه لازم باشد برای جاهائی که لازم تر است تقسیم می کنیم و آنچهائی که فوریت دارد امسال میدهیم و آن جاهائی که کمتر فوریت دارد سال دیگر که در ظرف چند سال م

بتوانیم اصلاحاتی در مملکت بکنیم و البته این سید
هزار تومان کافی نیست و بنده خودم تصدیق دارم و
امید دارم که سال بسال اعتبارش را زیاد تر بکنیم و
بیشتر بکنیم .

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده ناچار هستم يك موضوعی
را در مقابل بیان آقای فیروز آبادی ولو با بنده
بی مرحمتی بفرمایند عرض کنم من هیچوقت حقوق
خدمتگذاران را از نظر نحو نمی کنم سرتیپ کریم آقا
در این شهر خیلی خدمت کرده است تصدیق کنید که
این شهر وقتی که در دست این بیچاره آمد چه بود و
حالا چه شده است این یکی از حق گذاری هایی بوده
است که بنده هر وقت هر وزیری که خدمت کرده است
گفته ام و هر وزیری که خدمت نکرده است رسماً
گفته ام که خدمت نکرده است ولی تصدیق کنید که
کریم آقا خان خدمت زیادی باین شهر کرده است و
نام او بسعادت برده خواهد شد بنده میمیرم خدمتانی
که او کرده است در عرض ده سال بر همه کس معلوم
است بر تمام دنیا معلوم شده است که این شخص یکی
از خدمتگذاران صدیق این مملکت بوده و انصاف را
نباید از دست داد و باید تشویق کنیم خدمتگذاران
مملکت را این آقای وزیر عدلیه در این مملکت خدمت
کرده است در این مملکت قوانینی را که گذرانده است
قوة قضائیه را که تامین کرده است بنده خیلی اطمینان
دارم و خیلی هم خوشحال هستم بعد هم جنگ داریم
جنگیان راهم خدمتشان بیان می کنم آقای رئیس الوزراء
شما رئیس الوزراء مشروطه هستید روزی که وزیر مالیه
شدید باید بگوئید که من خودم را معرفی میکنم به
وزارت مالیه ما که طرفدار شما هستیم ما که همیشه برای
شما رأی مساعد داده ایم شما خودتان را مسئول پیشگاه
ملت میدانید . به سلام و صلوة بشما تعظیم میکنیم اینها
يك چیز هائی است که هیچوقت از بسین نخواهد رفت

خدمت از بین نبرود ملت می داند (ثبت است برچین
عالم دوام ما) خدمتگذاران هیچوقت ایشان از
نخواهد رفت یکی میدانند یکی نمیدانند این موضوع
یکموضوع بود که با آقای وزیر عدلیه مشغول جنگ
راجع بعوارض بود که پریروز میفرمودند اگر
مبارکتان باشد میفرمودید که کسانی در شهرها میخواهند
راحت باشند در خیابانها تفرج کنند معنی ندارد
بیائیم از مالیات عمومی برای نظایف شهر ها قرار
و ناچاریم برای شهرها برای آن کسانی که میخواهند
خوب بکنند مثلاً حفظ الصحه شان منظم باشد عمل
رفتنشان پاک و پاکیزه باشد باید از آن مالیکه داری
خرج کنند بنده اساساً با فلسفه این مسئله کاملاً موافق
هستم ولی اینماده برای چیست اگر این اصل است
اصل را معتبر میدانید که نباید عوارض عمومی را
خصوصی کرد طهران و غیر طهران ندارد شما اصل
را قرار دادید شما يك شخصی هستید دکتر در
وقتی شما این اصل را اتخاذ کردید باید این عوارض
از بین ببریم و بگوئیم آقا عوارض رفت در خزانه ملکی
و صرف میشود برای امور عامه که عبارت از دارالعلوم
ها باشد دارالفنون ها باشد نظام باشد قضاوت باشد
قضائی باشد این دیگر تخصیص بردار نیست . بجز
آمدید تخصیص برداشتید و از وضع مملکت مطلع
و وضع مملکت را در نظر گرفتید و ملتفت شدید
هستیم که امروز کاملاً اهمیت بدهیم بر امنیت و مرکز
را از دست ندهیم ما باید بلدیة را از خزانه عمومی
کنیم چنانکه نظمیة را از خزانه عمومی تأمین میکنیم
امنیه را از خزانه عمومی تأمین میکنیم حفظ الصحه
از خزانه عمومی تأمین میکنیم باید تمرکز بدهیم
که از جیب ملت در میآید باید وارد شود در خزانه
عمومی بعد از همان خزانه عمومی خرج شود چرا
بنده و جنابعالی همیشه تعقیب داشتیم مسئله مرکز
میگفتیم ما باید تعقیب کنیم ایران يك روح است
يك بدن هیچ نباید تفریق برایشان داده شود

بسیار کنیم در خزانه و از راه خزانه قسمت کنیم ما نباید
در اینجا استقلال وضع مالیات و عوارض را در يك
جایی تقسیم کنیم يك قوه اساسی که وضع مالیات
تخصیص بر مرکز است و مجلس شورای ملی آقای
که الملك که اعلم العالمی حقوقت تشریف آورده اند
خنده نمایندگان) اگر ابرادی دارند بفرمایند وضع
اراض مال مرکز است مال نمایندگان است ما بیائیم
ببینیم؟ پس شما بآن نقطه که نظر گرفته اید سیاست
ملت را حفظ کنید و مرکزیت میدهید و همیشه ابران
تلاش حبشش شرافتش آقاایش محفوظ است بحفظ
مرکزیت و امروز کاملاً این حکومت این مسئله را تشخیص
داد است که باید مرکزیت را حفظ کند پس کلیه
تندی که در هر جا و محلی باید وضع شود و گرفته شود
بسیار تصویب مجلس شورای ملی باشد باید توسط وزیر
بلایجه بیاید و وضع شود و برود در خزانه مملکت
خزانه قسمت شود هیچ معنی ندارد ما هنوز نرسیده ایم
یعنی که مرکزیت نام و تمام باشد بعد از اینکه مرکزیت نام
شد آنوقت ما حق عوارض را از برای بلدیة قرار
میں شما که روی تعقیب اصولی می آئید از یکطرف
و باید که ناچار هستیم پانصد هزار تومان بدهیم بطهران
بصد هزار تومان هم لطف و مرحمت بفرمائید بتم
از تصدق سر ما طهرانها تمام ایران میدهیم . این
را چه میدهیم برای خاطر این میدهید که مرکزیت
باشد و ابدأ عوارض نباید در دست انجمنهای بلدی
اگر بفرمائید که کفایت نمیکند چرا کفایت نمیکند
بلکه میگوئید ما وضع مملکت را در نظر گرفتیم
توانیم اینقدر عوارض وضع کنیم حالا که نمیتوانید
قدم بالا بروید لازم نیست که امروز بلدیة ما بلدیة
باشد بلدیة ما بلدیة بران بشود لازم نیست بلدیة پاریس
بندازه کلیم خود دمان باید پایمان را دراز کنیم
مبارد اینهمه سیما و قاتر درست کنیم معنی ندارد
مبارد بدوم که بهش نرسیم اینقدر انومویل در این
بسیاریم که تویش در بمانیم قدم بدم آن روزیکه

آقای وزیر امور خارجه تشریف آوردند برای اقتصاد همین
مسائل بود که ما مشی اقتصادی بکنیم ملت را دعوت باقتصاد
بکنیم حزب اقتصاد ملی تشکیل بدهیم کنفرانس اقتصادی
انجاد کنیم ملت را متوجه باقتصاد بکنیم حالا میائیم
در نظر میگیریم آن بلدیة عریض و طویل پاریس را
برلن را در نظر میگیریم آنوقت چکار بکنیم درس در
میمانیم بنده يك وکیلی کوچکتر از همه آقایان هستم با
کمال صمیمیت با شما همراه هستم در قدهای اصلاحی
ما باید قدم بدم جلو برویم حالا از اطراف هم بمن
فحش میدهند بدهند من عقیده ندارم که بیائیم در
تمام مملکت بلدیة تشکیل بدهیم چون نداریم نداریم دیگر
خرده خرده همان جور که يك روز شخص بزرگی
بیان کردند که فرمودند ما امروز پول داریم بر میداریم
این راه را آباد میکنیم سال دیگر آن راه را خرده خرده
در عرض ده سال پانزده سال تمام راههای ما آباد شده
و هم يك پول سرجمی داریم برای امور زايد حالا
بیائیم این خورده پول را تقسیم بکنیم که بهیچ جا
نرسد پس از این نقطه نظری که شما در این جا کاملاً
سیاست را ملتفت شدید و دیدید که از خزانه مملکت
ناچاریم بدهیم و این اصل را محترم شمردید عوارض
را بکلی بر دارید از اعزاء انجمن و منحصر بدارید
بمجلس شورای ملی برای اطلاع خود حضرت اشرف
عالی و آقای دشتی که بهائوتان نشسته اند ناچارم این
دو ماده قانون بلدی را بعرض مبارک برسانم که بعد از
این دیگر آقای دشتی نفرمایند و بعد پا بشوند بروند
بیروت (قرار داد هی انجمن بلدیة که باید
به تصویب و امضای وزیر داخله برسد بتوسط حاکم بوزیر
داخله تقدیم خواهد شد وزیر داخله مکلف است
که با کمال دقت بقرار داد انجمن و اعتراض
حاکم در آن باب رسیدگی نماید هرگاه قرارداد انجمن
راجع بامری بوده که از تکالیف انجمن بلدیة خارج است
اعتراض حاکم را تصدیق نموده آن قرار داد را امضاء
نمایند ولی در صورتیکه قرار داد انجمن بلدیة خارج از

تکالیف و حدود آن نبود ولی بجهتی با ملاحظه مخالف با مصالح عامه و با منافع شهر است وزیر داخله باید مسئله را در مجلس وزراء مذاکره نماید چنانچه ... اینجا است بیت الفصیده آقای دشتی (چنانچه مسئله راجع باز دیاد عوارض است در مجلس شورای ملی مطرح شود) فلسفه این يك نکته دست مبارك باشد در دوره اول چه آنتشی داشتیم چه مردمان پاکی بودیم و چه جور قانون میگذرانیدیم ... (خنده نمایندگان) ماده شش : وجوهیکه اهل شهر برای مصارف بلدییه میدهند باید بحکم قانون باشد . خوب شما همه الحمدلله دانا هستید قانون غیر از مال دولت است که بمجلس میآید و بتصویب مجلس شورای ملی است غیر از این ما قانون نمیتوانیم بگوئیم پس قانون بلدییه که در دوره اول میگذریم آنوقت تاریک بود حالا روشن آنوقت میگذریم داناها ایمان کم بودند حالا زیاد شده اند صاحبان دیپلم و اجازه همه چیز زیاد شده اند روز بروز ما باید قانون را محکمتر و مفصلتر کنیم روح آزادی را پرورش بدهیم روح سعادت را پرورش بدهیم مواد قانون اساسی را بعرضتان رسانیدم و لایحه که در مجلس در جلسه علنی به بنده بی مرحتی بفرمائید و محکوم بکنید باز در کمیسیون عدلیه مصری که شد باز آن چهار ماده قانون اساسی را حضورتان عرض میکنم چون بنده ممتقد هستم از روی حقیقت عرض میکنم که آقای وزیر عدلیه یگانه وزیری بوده اند که متوجه بوده اند و حرف از هر کس که ناشی شده است کاملاً گوش داده است و میگورید من اصراری ندارم در آن فکری که برای من پیدا شده است هر فکری که روشن است من نظر دارم میخواهم کار اشتراکی بکنم من این چهار اصل از اصول قانون اساسی را بعرضتان رسانیدم و بعد بشما عرض میکنم کابینه آقای هدایت تصدیق میفرمائید که صحیح است که ما برای يك امر جزئی چهار اصل قانون اساسی را بیک معنائی که بنده تصور نمیکنم صحیح باشد معنی بکنیم ؟ یقیناً هیچیک از شما قبول نمیکند چون شما قسم خورده اید بحفظ مشروطیت

و سلطنت و حفظ قانون اساسی یقیناً قبول نمیکند بنده این همان پیشنهادی که کردم باز تقدیم میکنم و امیدوار هستم که بدل همه تان اثر کرده باشد که حفظ قانون اساسی را بکنید که لطمه بآن وارد نشود وزیر عدلیه - وقت کم است و می بینم که هم آقای میل دارند که اینقانون زودتر بگذرد و هم بنده میدانم که رأی آخری این قانون داده شود بنابراین در داخل تفصیل نمیشوم و دلیل اولش هم این است که جزء اعظم بیانات آقا همان فرمایشاتی بود که جلسه قبل در دو مرتبه فرمودند و بنده هم بطور مشروح و مفصل جواب دادم برای اینکه اساس صحبتشان بر میگردد بکنید این قانون مخالف با قانون اساسی است اگر دلالت کند بنده آنروز آوردم و بعرض آقایان رسانده آن دلالت کند نیست حالا هم هر قدر تکرار بکنم کافی نخواهد شد اگر کافی است بنابراین دیگر ایراد و تکرار ندارم اینجا يك مسئله بود که بایشان عرض کردم که وقت مربوط بمانده هم بود آن عبارت از این است که چرا شما آمدید و فلسفه قائل شدید از برای وضع عوارض بلدی که خودشان اهالی شهر وضع کنند و خودشان بدفع برای کارهای خودشان چرا در این ماده میآید پیشنهاد میکنید و اجازه میخواهید که پانصد هزار تومان برای شهر طهران و سیصد هزار تومان برای سایر جا داده شود چرا اینکار را میکنید فقط اعتراضی که این تازہ آورده اند و بنده باید جواب عرض کنم عبارت اینست بنده عرض میکنم آقا آن فلسفه بجای خودش صحیح است و باید هم که روز بروز ما مطابق آن فلسفه عمل کنیم که عملمان بیشتر منطبق با آن فلسفه بشوند ولیکن از طرف دیگر باید متوجه بود که ابتدای امر بلدییه ها محتاج به يك کمک هستند این سال اول که هنوز آنها يك عوارض نگرفته اند و بالاخره يك مدتی لازم دارد زمان خود گرفت باید بآنها کمک بشود که کار های لازمی که نماند و معطل نشود این دلیل خیلی صاف و

ت آن دقیقه که انجمن بلدی درست کار هایشان را نظم کردند بجزریان افتادند عوارض صحیحی که دولت نوانست تصدیق کند در نظر گرفتند و دیدیم که این است بطور قطع این پول را بر میداریم و میگذاریم این طرف یا چیزهای دیگر که نفع عمومی است و عوایدش هم ملت میرسد تخصیص میدهیم بنا بر این در این بنده آنچه نگاه کنیم هیچ مطلبی نمی بینم که آن مطلب بوط باشد باینمانده و تمام بر میگردد پس آن اختلافی که بین نماینده محترم است و بنده یقین دارم که نیت هم تصدیق ما را خواهد کرد همین ها است این مسئله تعبیر قانون اساسی ایشان يك تعبیری شد و حالا میفرمایند که در کمیسیون عدلیه امروز ایشان به بنده تذکر خواهند داد و بنده از آن خواش میکنم که کار های مربوط بکمیسیون را بکنیم و الا اگر کار های مربوط بمجلس بخواهیم آنجا بکنیم هیچ نمیشود و بنده هم نخواهم که ایشان وارد در این قسمت بشوند (خنده نمایندگان) چون بنده در آنجا از قسمت قوانین عدلیه برای ایشان استفاده میکنم و ابدأ نخواهم گذاشت وارد در این مرحله بشوند پس از نمایندگان - مذاکرات کافی است رئیس - پیشنهادها قرائت میشود :

پیشنهاد آقای احتشام زاده
پیشنهاد میکنم در ماده دوم بعد از کلمه (تعمیرات) نوشته (و اصلاحات)

پیشنهاد آقای مخبر فرهمند
بجزیره ذیل را بماده دوم پیشنهاد میکنم :

بجزیره - عواید مستغلات هر شهر و قصبه متعلق به همان محل خواهد بود

پیشنهاد آقای دکتر طاهری
ماده دوم اضافه تبصره ذیل را پیشنهاد مینمایم :

بجزیره - صورت تقسیم ۳۰۰ هزار تومان اختصاصی

ولایات را همه ساله وزارت داخله پیشنهادویس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بمصرف خواهد رسید .

پیشنهاد دیگر آقای دکتر طاهری
مقام منبع ریاست دامت عظمه پیشنهاد میکنم در آخر ماده دوم بجای عبارت (تعمیرات اساسی شهر های ایالات و ولایات) نوشته شود برای تعمیرات اساسی سایر شهرها

پیشنهاد آقای طباطبائی دیبا
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می نمایم در ماده دوم بعد از جمله شهر طهران نوشته شود (و شیراز)

رئیس - آقای رئیس الوزراء فرمایشی داشتید ؟

[۳ - معرفی آقای فروغی بسمت وزارت امور خارجه و کفالت وزارت اقتصاد ملی]

رئیس الوزراء - جناب اشرف آقای فروغی را بمجلس محترم معرفی میکنم بسمت وزارت امور خارجه و اقتصاد ملی را هم خودشان تکفل خواهند کرد .

(نمایندگان - صحیح است)

[۶ - بقیه شور لایحه بلدییه ها از ماده ۳]

رئیس - ماده سوم قرائت میشود :

ماده ۳ - اداره کردن امور بلدی هر محل در حدود وظایفی که در نظامنامه مقرر خواهد شد بر عهده انجمن و اداره بلدی همان محل است .

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرضی ندارم

رئیس - آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در اینجا برای خاطر آقای وزیر داخله عرض میکنم در قانون قدیم اگر توجه بفرمائید خیلی مواد دارد که خیلی محتاج الیه میشود حالا اینجا در واقع میشود گفت که این قانونی که حالا میگذرد مثل

يك قانون اساسی باید باشد برای نظامنامه در اینجا اگر اختلاف میشود بین انجمن بلدی و اداره بلدی هیچ اینجا معین نکرده فقط میگوید بمعمده آنست در صورتیکه بعضی جاها باید رجوع بحاکم بکنند بعضی جاها باید رجوع بهیئت دولت بکنند بعضی جاها بوزارت داخله بعضی مسائل است که بهم مرتبط است و اینجا مطلقاً نوشته است: اداره کردن امور بلدی هر محل در حدود وظایفی که در نظامنامه مقرر خواهد شد (که نمیدانم چه چیز است) بر عهده انجمن و اداره بلدی همان محل است. حالا غرضم تذکر دادن باعضاء محترم کمیسیون داخله است که در شور ثانی مواد دیگری باین اضافه کنند برای اینکه وقتی اختلاف حاصل شد بین اعضاء انجمن و اداره بلدی در این جا بعضی جاها حکم را حاکم قرار داده اند بعضی جاها حکم را وزارت داخله قرار داده و این جا ابداً اشاره بآن نیست آنوقت بمچرد این قانون میگویند اینجا اختلاف است باید خودتان حل بکنید در صورتیکه حل شدنی نیست وقتیکه نگاه کنید باین مواد صد و هشتاد ماده است این مواد خیلی محتاج الیه است بنده عقیده ام این است که آقای وزیر داخله میرزا احمدخان در این باب خیلی زحمت کشیده اند آن موادی که مورد اختلاف بین اعضاء انجمن و اداره بلدی واقع میشود آن مواد را الاقل ایجاد کنید برای پیشرفت کار شما الان را توجه نکنید که مجلس موافقت میکند و قانون میگذرد آقا کار مردم باید بگذرد بعد از آنکه کاری واقع شد و نشد که حکومت یا وزارتخانه دیگر مداخله کند آن مؤسساتی که هست باید وظایف آن مؤسسات را در قانون معین کنید بنده برای تذکر باعضاء کمیسیون داخله عرض کردم و همینطور بخود آقای وزیر داخله که يك فکری برای این کار بکنند وزیر داخله - این تذکری را که آقا دادند البته خیلی متشکر هستیم ولی قبل از اینکه تذکر بدهند خود وزارت داخله هم این چیزها را در نظر گرفته اند و راجع به تشکیلات راجع بوظایف تمام این اختلافات

را در نظر گرفته اند و آنچه که لازم بوده است و نظامنامه البته درج خواهد شد و تکلیف همه اینها معین خواهد شد.

رئیس - آقای افسر مخالفند

افسر - در موقعیکه قانون از طرف وزارت داخله پیشنهاد شد و در بین ما در فراکسیون مطرح بود بالاخره اینطور قرائت شد که بنویسند آن موادی که منافی بااین قانون است لغو شود حالا البته در فراکسیون الزاماتی که داریم نسبت باکثرت فراکسیون ترتیبی است که اینجا عرض نشود کمیسیون عرض نکند چیزی که ما مذاکره نکرده ایم نمیتوانیم رای بدهیم و رأی موقوف به آن الزامات فراکسیون است حالا که این جور شده است ما نظریه مان باقی است و ما که رأی دادیم خیال می کردیم این مواد زیادی که در اینجا هست و همه مفید است بانها دست نخواهد خورد فقط همان موادی که تازه آورده اند بمجلس شورای همان ها مطرح خواهد شد. حالا مثلاً از چیزهایی که اینجا نوشته است وظایف انجمن بلدی بیست ماده است که الان در اینجا هست میخواهم ببینم که بیست ماده چه ضرری داشته چه عیبی داشته باشد مواد مفیدی است بالاخره بلدی ممکن است کارهای بیشتر از این باشد ولی اینها هم جزو وظایف بلدی خواهد بود

۱ - ایفاء حوائج اهالی شهر نشین

۲ - امور راجعه به بلدی به قرار تعیین است (اولاً) اداره کردن آنچه اهالی شهر برای اصلاح امور بلدی بموجب قانون میدهند ثانیاً) اداره کردن اموال منقوله و غیر منقوله سرمایه هائیکه متعلق بشهر است

ثالثاً) مراقبت در عدم قحطی آذوقه شهر بواسطه نایباً) ساختن ویاك نگاهداشتن کوچه ها و میدانها و خیابانها از پیاده رو و کالسکه رو و باغهای عمومی

بازی میاه و زیر آبها و پل ها و معابر وغیره و همچنین روشن کردن شهر و تقسیم آبهای شهری و مراقبت در تهیه فنوات و پاکیزگی حمام ها.

خامساً) مراقبت دررفع تکدی و تأسیس دارالمساکین دارالعجزه و مریضخانها و امثال آن

سادساً) معاونت در اقدامات حفظ الصحة و حفظ آب و حشم و تأسیس دواخانها و امثال آن.

سابعاً - مواظبت در اینکه معابر شهری موافق نقشه باشد و اقدامات مقتضیه بر ضد حریق و سایر بلیات روی و اراضی بعمل آید

ثمنناً - بیمه ابنیه متعلق بشهر از حریق

ثمنناً - معاونت در تکثیر معارف و مساعدت در دائرین کتابخانها و قرائت خانها و موزه ها و حفظ و ترمیم مساجد و مدارس و ابنیه و عتیقه.

غائراً - مساعدت با دولت در ساختن بازارها و نگاهداری نجاتی و کلیه مراقبت رواج حرفه و تجارت و دائر نمودن محل تشخیص اسعار و معاملات عمومی

۱۱ - دایره اقدامات بلدی مختص بمحدود شهر و اراضی شهر است

۱۲ - انجمن و اداره بلدی میتواند باسم شهر بیع و رز و هرگونه معاملات نماید و بجاهای لازم شکایت کند در محاکمه عدلیه اقامه دعوی نماید و مدعی مدعی علیه واقع شود

۱۳ - آرائشی کوچه ها و میدانها و پیاده روها و معابر آنها و سواحل رودخانها و زیر آب ها و غیره هر چند متعلق بشهر است محل استفاده عموم ناس است

۱۴ - وجوهی که اهل شهر برای مصارف بلدی میدهند بمحکم قانون باشد

۱۵ - حاکم شهر باید مراقبت نماید که اقدامات مخالف با این نظامنامه نباشد

۱۶ - اداره بلدی حق دارد که مهر معینی باسم شهر بگذارد بالاخره بیست بیست و پنج ماده وظایف بلدی

است که الان که تأسیس شده است یا خواهد شد مگر غیر از این کارها خواهد کرد؟ علت اینکه بی سبب و بی جهت نسخ کنیم چیست؟ چیزهایی است که از وظایف حتمی بلدی است قبلاً بوده است بعد هم باید باشد علت اینکه این بیست ماده را بی جهت لغو کنیم چیست؟ لابد بعد در جواب خواهند گفت که مادر نظامنامه داخل خواهیم کرد خوب برای چه؟ ما يك قانون مرتبی را چه ازوم دارد لغو و نسخ کنیم بعد در نظامنامه مینویسیم این وظایفی که این جا برای بلدی نوشته شده است و همینطور سایر چیزهای دیگر اینها يك مطالبی است که اگر بمحکم قانون باشد قطعاً قوتش بیشتر است تا در يك نظامنامه نوشته شود که مثلاً او صد هزار تومان حق دارد قرض کند بنده هرچه فکر کردم نفهمیدم اگر میدانستم که چه نظری دارد کمیسیون داخله که ما اینها را نقض کنیم بنده هم موافق بودم و اگر خیلی مصرند که حکما باید نسخ شود پس در وظایفی که وزارت داخله مینویسد در نظامنامه اینها را بنویسند و بنده يك پیشنهاد مختصری کرده ام که بهتر این است قبول بفرمایند که وظایف مندرجه در قانون بلدی بصوبه بیستم ربیع الثانی ۱۳۲۵ در آن نظامنامه جزو وظایف بلدی نوشته شود برای اینکه قوت قانونی که این دارد آنها داشته باشد و بنده عقیده ندارم سلب شود و بنده خیلی میل داشتم کمیسیون محترم داخله این فکر را بکنند که رای هایی که داده می شود بعد از مذاکرات زیاد و استدلال طرفین اصلاحاتی که میشود آن اصلاحات را بهم نزنند برای اینکه تکالیف بنده معلوم نیست که چه جور رای بدهم برای اینکه رایی که بنده میدهم روی آن اصلاحات است.

وزیر عدلیه - خلاصه فرمایشات مشروح و مفصل آقا این بود که در این قانون بلدی يك موادی هست که حیف است آنها لغو شود و بعد آنها را هم خواهند متأسفانه يك قسمت از موادی را که خواندند بنده

درست بادم آمد که چند نایب بکلی غیر عملی است يك چیز هائی است که از برای زینت نوشته اند ممکن بود عوض این وظائفی که اینجا نوشته است پنجاه شصت وظیفه دیگر هم اینجا معین کنیم و بنویسیم و آنوقت البته در مجلس حرف خواهیم زد و يك ماه دو ماه باید در سر وظائف در اینجا صحبت کنیم مثل اینکه یکی دو مرتبه قانون بلديه آمد اینجا و در نتیجه مذاکرات زیاد کشید باخر دوره و وقت تلف شد این دفعه خواستیم ما يك چیز عملی باشد در این قسمت (بکنفر از نمایندگان - پس گرفتند) بله پس گرفتند ولی از طرف دیگر هم در اینجا بحث شد و مدتها وقت گرفته شد حالا هم اگر يك قانون دیگری با يك مواد زیادی بیاوریم (اختصاص باین قانون ندارد هر قانونی که اینجا آمده همینطور بوده) و سی ماده داشته باشد اقلأ باید پنجاه شش ماه درس صحبت میشود و طول میکشد ما در قانون تأمین مدعی به تجربه کردیم (حالا همین روزها يك قانونی خواهم آورد) اگر يك قوانینی باشد که تا پنج شش ماه طول بکشد ضرری بکارم نزنند می آورم اینجا و الا آهائى که میخواهم زودتر بگذرد ناچارم ببرم کمیسیون عدلیه . عرض کنم اما راجع باین قسمت وارد این قسمت نمیشوم برای اینکه راه حل این قسمت خیلی سهل است توی آن وظایفی که نوشته شده است بعضی چیزها است که انقدرها اهمیت ندارد اگر آقا هم موافقت بفرمایند و بگذارند که آنها در ضمن نظامنامه نوشته شود و در آنجا گنجانده شود بهتر است فرض بفرمائید که یکی دو وظیفه و دو ماده است که خیال میکنید خیلی صحیح است و اهمیت دارد خوب این یکی دو تا را ممکن است پیشنهاد بفرمایند و در جلسه کمیسیون هم دولت می نشینند با آقایان اعضاء کمیسیون و صاحب پیشنهاد هم می آید و در آنجا توافق نظر پیدا میشود و در آنقسمت بخصوص هم ضرورت ندارد که همه اینهارا بنویسیم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - کافی است ؟
(اظهار شد - بله)
رئیس - پیشنهادها خوانده میشود:
پیشنهاد آقای یاسائی
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

بنده چون مواد ذیل که اهمیت دارد در قانون سابق بلديه لازم میدانم مفاداً در این قانون هم قید شود لذا پیشنهاد میکنم که مواد ۴ - ۵ - ۶ - ۶۲ - ۶۴ - ۶۹ - ۷۹ - ۸۵ - ۹۷ قانون سابق بلديه نیز بر مواد این قانون علاوه شود

پیشنهاد آقای افسر

تبصره ذیل را بماده سوم پیشنهاد میکنم
تبصره - وظایف مقرر در فصل اول قانون مصوبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۲۵ جزء وظائف خواهد بود .

رئیس - ماده چهارم قرائت میشود:

ماده چهارم - رئیس اداره بلديه که از طرف وزارت داخله معین میشود مسئول اجرای پروگرام اصلاحات بلدی است که از طرف دولت و یا از طرف انجمن تصویب شده باشد

رئیس - آقای فیروز آبادی .

فیروز آبادی - بنده اینجا عرضی که داشتم بود نوشته ' رئیس اداره بلديه که از طرف معین میشود مسئول اجرای پروگرام اصلاحات است ' بنده کان نمیکتم اصلاح انجمن از طرف مورد داشته باشد بلکه باید از طرف خود انجمن آن محل اصلاحات پیشنهاد شود و مسئول آن باشد دولت دولت چه اطلاعی دارد مثلاً بر امور جزئی

جای دیگر . پس خود اهل محل باید تعیین کنند آن رئیس اداره هم باید مسئول آن انجمن باشد . بن ملاحظه بنده دولت را عقیده ندارم
وزیر داخله - عرض کنم همینطور است که آقا بفرمایند . اینجا دولت که پیشنهاد کند که نیست نهاد را خود انجمن میکند و توسط رئیس انجمن فرستد بوزارت داخله و وزارت داخله هم از طرف آن پیشنهاد میکند و از طرف دولت هم تصویب شود والا دولت که پیشنهاد کرد انجمن که تصویب کند .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده قدری از آقای وزیر عدلیه بخواهم کله کنم برای اینکه چند مرتبه این چاراجع نشن قانون اظهار بی مهری فرمودند . دوره های گذشته در نظر بیاورید به بینید که قانون چه قدر در مجلس مظلوم میشد . این قانون تصرف عدوانی که در يك جلسه گذراندیم بینی و بین الله هم دولت و حکومت باید بدان باشد از مجلس و هم بنده از رئیس مجلس خیلی بگزارم که همچو نفس مارا میگیرد که ابدأ تنفس بماند . این دیگر يك چیزی است که شما هم میفرمائید این قانون مدعی به را تصدیق میفرمائید که اگر غیر این دوره بود و دوره های سابق بود قانون تصرف عدوانی باین زودی میگذاشت ؟ پانزده ماده شانزده ماده !

مجلس نسبت بقوانینی که دولت آورده است خیلی می شناسد و شایق بوده که زود بگذرد و بنده امیدوارم که اظهارشان برای ما يك تازبانة بود که ما بیشتر عجله کنیم و الا نسبت به مسئله باید خیلی شادمان باشید که هائی که از طرف دولت می آید به مجلس خیلی سرعت میکنند و میگنزد میدانم حالا چه قوه برقیه در شما است که در ما نیست اما جوابی که آقای وزیر داخله جواب آقای فیروز آبادی دادند تصدیق بفرمایند که اب آقای فیروز آبادی نبود . آقای وزیر عدلیه توجه

بفرمایند . بعد از آنکه شما بموجب این قانون انجمن بلدی را حق دادید و منتخبین بلدی نوشته اصلاحات باید از طرف انجمن بآن رئیس پیشنهاد شود و اجرا شود و دیگر معنی ندارد که دولت مداخله در اصلاحات کند . حالا بلديه طهران را که ما اهمیت میدهیم و در تحت نظر دیگری ملاحظه میکنیم . جاهای دیگر مثلاً فارس آذربایجان کرمان و خراسان انجمن بلدی برایش تشکیل میشود و آن اعضائی که در آنجا می نشینند باید اصلاحات را در نظر بگیرند نه اینکه هیئت وزراء تصویب کند که این اصلاحات در آنجا باید بشود درست است . دولت ناظر بکلیات است اما ناظر بجزئیات نیست ایشان اظهار کردند از طرف دولت و یا انجمن اصلاحات باید از طرف انجمن باشد نه دولت دولت اگر يك نظریاتی دارد باید آن نظر خودش را بیان کند و نظر خودش را مطابق آن موادی که آقای افسر بیان کردند و محتاج الیه خواهد شد رفتار می کند پس باید این قید از طرف دولت برداشته شود این يك موضوع يك موضوع اساسی دیگر این است که بنده با آقای وزیر عدلیه و وزیر داخله هر دو عرض کرده ام که اگر شما بیائید و يك اصلی را اتخاذ کنید خیلی خوب است و آن این است که حکومت ها را همان رؤسای بلديه قرار دهید که هر دو یکی شود شما الحمدلله همه جا تشکیلات میدهید - حالا يك جا رئیس بلديه معین کنید و يك جا هم حاکم این يك مخارج فوق العاده می شود و معنی ندارد یکی از این دوکار را شما بکنید یا رئیس انجمن را با اختیار انجمن بدهید و حاکم را ناظر قرار دهید یا همان حاکم را رئیس انجمن قرار دهید و الا يك جا حاکم معین کنید و يك جا رئیس بلديه از وزارت داخله بفرستید این همیشه کار فلج است پس آن ترتیبی که عرض کردم خوب است و بودجه اش هم کم می شود . چه خبر است . دوازده کرور بودجه وزارت داخله است ؟ ! میگوئید بودجه وزارت داخله کم است بودجه نظامیه مال وزارت داخله نیست ؟ بودجه امنیه مال وزرات داخله نیست بودجه صحیه ، بودجه سجل

احوال مال وزارت داخله نیست؟ حساب کردیم دوازده کرور بودجه وزارت داخله است. کم است؟ بودجه عدلیه که تا همین قضائی می کند سه کرور است بودجه شما دوازده کرور است پس بیایید عذر این حکومت ها را بخواهید و این ها را بحضرت عباس به بخشدید و مردم را از دست حکومت ها راحت کنید همان رئیس بلده حاکم باشد کفایت می کند

وزیر عدلیه (داور) - نظر یاتیکه انجمن بلدی راجع باصلاحات بلدی اظهار میکنند اساساً دو قسم است يك قسمت اینست که وقتی انجمن تصویب کرد باید اجرا شود (و بموجب نظامنامه البته این دو قسمت را باید از هم تفکیک کرد) يك قسمت دیگر کار هائی است که باید بتصویب دولت برسد و قطعاً در آنکارها نظر دولت لازم است. چرا؟ برای اینکه ممکن است يك انجمنی يك وقت حرارتش زیاد شود و بخواهد يك تخمیلاتی ببرد بکند برای يك اصلاحاتی و اسباب زحمت مردم را فراهم نماید این است که پیش بینی شده که بتصویب دولت باشد. آن مواردی را که نوشته اند انجمن بلدی اختیار دارد. معلوم است انجمن بلدی مطابق آن نظامنامه که در ماده قبل نوشته شد اختیار دارد که تصویب کند و بعد اجرا کند و يك مواردی هم هست که انجمن پیشنهاد میکند و دولت بعد از آنکه تصویب کرد بموقع اجرا گذاشته میشود. مقصود این است حالا اگر آقایان عبارت را برای رساندن این مقصود کافی میدانند ممکن است پیشنهادی بدهند در شور دوم اصلاح میشود اما راجع بحاکم و رئیس بلدی فرمودند این قسمت را بنده اطلاع دارم که وزارت داخله در يك قسمت از نقاط این عمل را کرده و بعد هر جا را هم که لازم بداند همین کار را خواهد کرد. اغلب رئیس بلدی همان حاکم خواهد بود و دلیلی ندارد که ما بیاییم و دو خرج بکنیم. اما در آن قسمت که آخر فرمودید ما باید شادمان باشیم. بنده خیلی شادمانم و بقدری شادمانم که اگر دلتان می خواهد اسم را هم شادمان میگذازم

از کار مجلس هم خیلی راضی هستم منتوی چیزی که هست میدانید عادت بر این جاری شده که هر چه بنده بدهند کم است. هر چه تندتر کار بکنید بنده بیشتر دارم تند تر کار بشود. و این عرضی که کرده بودم این بود که باز يك قدری کارها تند تر شود جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهادات قرائت می شود:
پیشنهاد آقای دکتر طاهری
مقام منبع ریاست دامت عظمته
پیشنهاد میشود ماده چهارم بترتیب ذیل نوشته شود
ماده ۴ - رئیس اداره بلدی که از طرف وزارت داخله معین میشود مسئول اجرای پروگرام اصلاحات بلدی است و قسمت اخیر ماده حذف شود

پیشنهاد آقای ناصری
مقام منبع ریاست دامت شوکتیه
پیشنهاد میکنم در ماده ۴ عبارت «یا از طرف» که از کلمه دولت نوشته شده است حذف شود
پیشنهاد آقای مؤید احمدی
مقام مقدس ریاست مجلس
پیشنهاد میکنم کلمه پروگرام مبدل بدستور

پیشنهاد آقای یاسائی
بنده پیشنهاد میکنم در ماده چهارم پروگرام حذف شود به دستور

پیشنهاد آقای هزار جربی
مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت عظمته
بنده پیشنهاد میکنم ماده چهارم به اینصورت اصلاح شود
ماده چهارم - (رئیس اداره بلدی که از طرف وزارت داخله معین میشود مسئول اجرای پروگرام اصلاحات بلدی است که از طرف دولت در انجمن بلدی معین شده باشد)

پیشنهاد آقای کازرونی

بنده پیشنهاد میکنم که رئیس اداره بلدی از طرف بلدی تعیین و از جانب وزارت داخله منصوب شود
رئیس - ماده پنجم قرائت میشود
ماده پنجم - انجمن بلدی هر محل از نمایندگان طبقات اصناف و مالکین (اعم از مالکین مستغلات و مالکین املاک مزروعی) آن شهر تشکیل خواهد شد. انجمن بلدی در پایتخت و سایر شهرها برحسب نیاز محل از شش تا دوازده نفر خواهد بود شرایط تعیین و متخین و طرز انتخاب و وظایف آنها مطابق نظامنامه تصویب کمیسیون داخله مجلس شورای ملی خواهد شد معین خواهد گردید.

رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - در اینجا حق انتخاب به سه طبقه بیشتر شده و بنده موافق نیستم که حق انتخاب بخصوص به طبقه داده شود میگوید: «انجمن بلدی هر محل باید یک نفر اصناف و مالکین تشکیل خواهد خوب بنا بر این زارعین اگر مالک ده و مالک ملک نمی شدند حق انتخاب کردن ندارند؟

تأسیس بلدی - املاک مزروعی را نوشته است
فیروز آبادی - بنده دقت کرده ام هیچ چیز شامل زمین نمیشود. بنده عقیده ام این است زارعین را هم داخل کرد و بموجب آنچه که در اینجا نوشته شده داخل نیستند بنده تقاضا میکنم قبول فرمائید که زمین داخل باشند. نوشته: (اعم از مالکین مستغلات و مالکین املاک مزروعی). این زارعین را شامل نمیشود اجازه فرمائید بنده پیشنهاد میکنم که طوری نوشته شود که زارعین را هم شامل شود

وزیر عدلیه - آقا بایستی اولاد نظر بگیرید که وظیفه انجمن بلدی چیست؟ اساساً انجمن بلدی برای يك تشکیل میشود می خواهد چه کار بکند؟

کازرونی - مالیات وضع کند

وزیر عدلیه - اگر آقای کازرونی نمیفرمودند شاید این قسمت را بنده حالا عرض نمیکردم و در قسمت آخر عرض میکردم ولی حالا چون فرمودند میگویم یکی از کارهای این انجمن این است که يك عوارضی وضع کند و يك حوائجی را رفع کند. کارهای دیگر (با عبارت دیگر اگر در وسط صحبت يك کسی صحبت نشود و بگذارند آن شخص طرز فکر خودش را بیان کند خیلی بهتر است) انجمن بلدی که تشکیل می شود برای این است که تشخیص حوائج يك محلی را بدهد و بعد هم نظر کند باستطاعت مردم و يك عوارضی برای رفع آن حوائج مرتب و منظم کند و از مردم بگیرد اگر نباشد شما يك اشخاصی را که هیچ چیز نمیدهند قبول کنید که بنشینند و عوارضی وضع کنند این اصولاً در زندگانی نمیشود و هیچ چیز مانع از این نیست که همه روزه اینها بنشینند و عوارضی وضع کنند برای اینکه بنده که هیچ چیز نمیدهم چه ضرری دارد بگویم فلان آقا مبلغ زیادی بدهد برای اینکه نه تنها کوچه ها تمیز باشد باندازه عادی باندازه که امروزه باید توقع داشت بلکه برای اینکه کوچه ها تمیز باشد سمٹ باشد؟ این البته خوب کاری است ولی توقعات باید متناسب باوضعیات باشد بنا بر این باید اشخاصی را در انجمن مداخله داد که وقتی می گویند باید چیزی داد خودشان هم از آن اشخاصی باشند که بدهند نه آن اشخاصی که نمیدهند. از زارع چیزی نمیشود گرفت. زیرا صرف نظر از آنکه رویم گرفته او چه کار کرده است او اصلاً شهر میاید چه کار کند؟ زارع در شهر منزل ندارد زارع فقط در ده است. شاید محمولی داشته باشد که بیاورد در شهر و بعد می رود. او در اینجا نمی ماند تا شما بخواهید...

فیروز آبادی - بنده خودم زارع هستم. او هم اهل

شهر است.

وزیر عدلیه - آقا شما را مالک حساب میکنند که میگوید شما زارع هستید - خیر آقا شاید از نقطه نظر اینکه خواستید بفرمائید من زارع هستم این را فرمودید و الا آقای فیروز آبادی را کی زارع حساب میکنند؟ زارع کسی است که در ده زراعت میکند و الا آقا مالک املاک مزروعی هستند و اگر بخواهیم برویم روی آن خط نه تنها این قسمت اختصاصی بزراع ندارد بلکه اشخاص دیگری هستند که در شهر ها هم منزل دارند و چیزی نمیشود از آنها گرفت آنوقت باید با آنها هم این حق را بدهیم و البته این بی احتیاطی خواهد شد زیرا يك عده اشخاص میآیند تحصیل مالیات و عوارض میکنند بر يك عده دیگری که مناسبت ندارد و برای آنها ضرری هم ندارد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - قبلاً بایشان اجازه داده شده است

آقا سید یعقوب - در این جا دولت ملتفت نکته اساسی شده است و میخواهم جواب آقای فیروز آبادی را با برهان عرض کنم از طرف دیگر توجه دولت الزام آور شده برای چیز دیگر آن این است که انجمن بلدی هر محل از نمایندگان طبقات تجار و اصناف و مالکین معین خواهد شد. چرا؟ برای خاطر اینکه اینها پول و عوارض میدهند

طالع - زارعین حق حیات ندارند چیز غریبی است!!

یاسائی - این چه حرفی است؟ با سواد ها باید

انتخاب کنند

آقا سید یعقوب - صبر کنید آقا صبر کنید آقای یاسائی بگذارید من حرفم را برنم... (همهمه... زنک رئیس) بعد ممکن است بیائید این جا از این جا تا آن جا جا دارد و ممکن است بفرمائید! آقا بنده

عرضم را میکنم میروم دولت در این جا ملتفت است که آن کسانی که پول میدهند باید وکیل آیین معین کنند بر فقرا که وضع مالیات نمیشود کرد فقرا که عوارضی نمیگیرند از کسانی که در کجای میگردند که عوارضی نمی گیرند عوارض را وضع می کنند بر مالکین مستغلات یا مالکین اراضی و خانه ها چون وضع مالیات بر این ها می شود باید نماینده از طرف خود اینها باشد...

رئیس - آقای آقا سید یعقوب موافقت؟

آقا سید یعقوب - خیر مخالفم. الان وارد مخالفت می شوم. پس از این نقطه نظر آمدند و نماینده باید از این ها باشد اما مخالفت بنده این نقطه نظر است که شما آمده اید و نوشته اید شش الی دوازده نفر باشد. اولاً بنده نمیدانم مؤسسه بلدییه. مؤسسه دولتی است یا ملی است. مؤسسه ملی باشد. هر مؤسسه باید نظامنامه خودش بنویسد. بموجب این قانون وقتی که شما مؤسسه ملی کردید باید حق بدهید که این مؤسسه نظامنامه اش را بنویسد. این يك مسئله است دیگر اینکه نوشته اید از شش الی دوازده نفر چون بنده نمیدانم اینها یعنی که میانند در آنچه حقوق هستند یانه؟ باید این مسئله را در نظر بنمایند انجمن که حقوق نداشته باشد غالباً این منحل است و تشکیل نمیشود و حالا آمده اید از شش الی دوازده نفر معین کرده اید اول این را محقق کرده اید که حقوق دارند یانه در خارج گفته شد حقوق نمیدهند و این عده به عقیده بنده کم است و عده را اگر بخواهید انجمن تشکیل شود بیشتر که اگر فرضاً از این عده نیامدند اکثریت باقی در واقع این ماده ماده تأسیس انجمن بنده از شش الی دوازده نفر را کاملاً مخالفم با این عده انجمن تشکیل نخواهد شد. چون بنده

مخالفم ندارند این يك موضوع و موضوع دیگر هم این بود که همانطور که عرض کردم نمیشود حق لوشتن نظامنامه را از مؤسسه ملی بردارید و باید این حق را نزد مؤسسه بدهید. باید انتخاب کنید، انتخاب کردید آنوقت باید نظامنامه را خودشان بنویسند اما مقام رئیس را بنده نمیدانم کجاست عقیده بنده این است که باید بنده به مجلس موضوع دیگر: محتاج نیست شما در اینجا نباید معطل شوید همان قانون سابق را اگر ملاحظه فرمائید نوشته از بیست و يك سال حق انتخاب همان قانون انتخابات از برای اعضاء انجمن ملی است و شما بی خود معطل هستید و خودتان را معطل می اندازید همین چیزی که شما می خواهید ملاحظه مفصل در قانون سابق بلدییه هست همان شما در نظر بگیرید کفایت می کند و محتاج باین ماده نیست.

وزیر عدلیه - گر چه عبارت لایحه يك نواقصی دارد بنده نگاه می کردم. ولیکن مقصود از این نظامنامه نظامنامه ایست که شرایط انتخاب شدن و انتخاب کردن در عده صدی آنها که مثلا چند وقت مشغول کار خواهند بود این ها را اصولا معین خواهد کرد خوب بل از اینکه آنها انتخاب شوند و انجمن تشکیل شود بطور می خواهید خودشان از برای خودشان نظامنامه بنویسند؟! (آقا سید یعقوب - سایر وظایف هم نوشته شده است) عرض کردم عبارت يك نواقصی دارد و طرز انتخاب شدن و اینکه کی ها حق دارند که انتخاب انجمن بلدی رای بدهند و یا عضو انجمن می باشند این يك نظامنامه لازم دارد که باید قبلاً بنویسند تا انجمن تشکیل شود و الا نمی شود قبل از آنکه انجمن تشکیل شود اعضاء بنشینند و نظامنامه بنویسند. البته يك نظامنامه داخلی آنها برای خودشان خواهند نوشت. و چون خیلی اهمیت داده شده است لایحه بفرمائید نوشته شده که آن نظامنامه باید

بتصویب کمیسیون مجلس برسد نه اینکه بتصویب خود دولت باشد. بنا بر این خیال می کنم در این جا اشکالی نیست و اگر عبارتش را (که بنده خودم که نگاه می کردم دیدم يك تنافی بین این ماده و ماده قبل هست) بنظر آقایان وافی نیست ممکن است درست کرد. (اورنگ - عبارت کاملاً وافی است) در قسمت دیگر که راجع بعهده فرمودید بنده عقیده ام این است بگذارید همین عده از شش الی دوازده نفر باشد زیرا به تجربه دیده ام هر چه عده زیاد تر شد بیشتر حرف میزند و کمتر کار می شود و بیشتر وقت تلف میشود علاوه از آن زحمتی که شما می ترسید و فرار میکنید اگر عده را زیاد کردید بیشتر دچار آن خواهید شد زیرا حد نصابش هم از برای تشکیل آنوقت بیشتر میشود. وقتی که عده را مثلا هیجده نفر کردید لابد حد نصاب برای تشکیل جلسه باید بیشتر باشد تا برای يك جلسه شش نفری و بعلاوه جمع کردن يك عده ده نفری را هم در نظر بگیرید که خیلی مشکل تر است و همینطور عملی بودن قضیه را هم در نظر بگیرید که شرط اساسی این قانون است. و الا آقا قانون بلدی سابق هم بود علت اینکه آن قانون عملی نشد بواسطه همین نقائصی بوده که الان آقا می خواهید در این قانون اصلاح کنید. خیال کردیم يك چیزی بنویسیم که با يك عده کمتر هم انجمن را تشکیل بدهیم و هم سرعت کار بشود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات (کافی است)

رئیس - آقای یاسائی فرمایشی دارید؟

یاسائی - بنده خواستم آقایان اجازه بدهند که بنده

عرایضی را که دارم عرض کنم.

جمعی از نمایندگان - بفرمائید

رئیس - بفرمائید

یاسائی - موضوع عرض بنده برای سومین مرتبه است

که بنده در مجلس شورای ملی عرض میکنم در خارج هم

عرض کرده ام بنده معتقدم که در قسمت انتخابات بلدی برای اینکه ملاکی برای انتخابات مجلس شورای ملی باشد و امتحانی بکنیم که حق رأی باید در مملکت صرفاً و منحصرأ مختص اشخاص با سواد باشد نه زارعی که آقای فیروز آبادی: نمی فهمد چه می کنند. بنده عقیده ام این است نباید که نمی دانند چه می کنند. بنده عقیده ام این است نباید تخصیص داد رأی دادن را به با سواد ها در شهر ها هم انتخابات بهتر میشود و هم بیشتر در تحت نظر دولت است. برای يك مرتبه امتحان کنید اگر دیدیم نتیجه انتخابات بلدی ما خوب شد. در انتخابات مجلس شورای ملی هم همین رویه را تعقیب میکنیم ما باید دنبال مدرک و فهم و شعور برویم نه دنبال مال و تمول. بالاخره متمول در این شهر ها سالهای دراز بوده اند يك قدم اساسی و اصلاحی برای این مملکت بر نداشته اند. چه اقدامی کرده اند باید تشویق کنیم که مردم سواد پیدا کنند. اشخاصی که فرضاً شاکی میشوند از این قضیه و نگران میشوند زود تر بجهای خردشان را با سواد میکنند این عقیده بنده است که خواستم عرض کنم. و پیشنهاد هم خواهم کرد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهادات خوانده میشود:

پیشنهاد آقای محمود رضا

در ماده پنجم پیشنهاد میکنم قسمت نجار و اصناف و مالکین (اعم از مالکین مستغلات و مالکین املاک مزروعی) از ماده حذف شود.

پیشنهاد آقای دهستانی

پیشنهاد میکنم در ماده پنجم بعد از مالکین املاک مزروعی نوشته شود: آن شهر و توابع

پیشنهاد آقای ناصری

پیشنهاد میکنم در ماده ۵ عبارت «وسایر وظایف آنها» که زاید است حذف شود

پیشنهاد آقای یاسائی

بنده پیشنهاد میکنم در ماده پنجم قید شود که

حق انتخاب کردن منحصر باشخاص با سواد باشد
پیشنهاد آقای خنجر فرهمند

بنده پیشنهاد میکنم در سطر سوم از ماده پنجم از کلمه شهر ها اضافه شود و قصابات

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده پنجم عبارت و سایر وظایف آنها حذف شود

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده پنجم نوشته شود از نجار و اصناف و مالکین (و زارعین)

رئیس - ماده ششم قرائت میشود:

ماده ۶ - مجلس شورای ملی بانجمن های بلدی اجازت میدهد که برای تأمین مصارف بلدی هر محلی از نقطه نظریات و تعمیرات و احتیاجات صحی و معارفی بلدی عوارض محلی وضع نماید.

طرز وضع عوارض مزبوره باین نحو خواهد بود تا آنجا که بلدی هر محلی عوارضی را که برای تأمین مقاصد مذکور در فوق لازم میدانند توسط رئیس بلدیة محل بوزارت داخله پیشنهاد خواهد نمود و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا گذارده خواهد شد

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بنده در صدر و ذیل این ماده يك تغییر می بینم این است که استدعا میکنم اگر واقعاً تنفیذ هست رفع شود و اگر هم نیست توضیح شود تا بداند که من بد دریافت کرده ام. در صدر ماده مینویسد: مجلس شورای ملی بانجمن های بلدی اجازت میدهد که برای تأمین مصارف بلدی هر محلی از نقطه نظریات و تعمیرات و احتیاجات صحی و معارفی و بلدی عوارضی را

وضع نماید این صدر ماده است. ذیل ماده طرز وضع این عوارض را شرح میدهد. میگوید که طرز وضع مزبوره باین نحو خواهد بود که انجمن بلدیة هر محلی عوارضی را که برای تأمین مقاصد مذکوره در فوق

بگذارد توسط رئیس بلدیة محل بوزارت داخله پیشنهاد خواهد نمود و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا گذارده خواهد شد. حالا اگر چنانچه قائلید باینکه عوارض را مجلس شورای ملی حق دارد وضع کند ذیل ماده هم اینطور بشود که وقتی انجمن بلدی آن عوارض را وضع کرد بوسیله رئیس بلدی بوزارت داخله بفرستد. و وزارت داخله یعنی از طریقیت این داخله ببايد بمجلس و مجلس او را تصویب کند صدر ماده را مقیدید ذیلش باید تغییر کند و اگر ماده معتبر است آن صدر باید تغییر کند بجهت که اجازت وضع را از اول از مجلس در صدر ماده قائل باید خواستم عرض کنم این ترتیب تناقض است با نگارش من مخالف نیستم. اگر صدر ماده را نظر بد ذیل ماده را هم همانطور کنید که از صدر تا ذیل همان سیاق باشد. و اگر ذیل ماده را در نظر دارید از آن صدر صرف نظر بفرمائید. تا این تناقض

وزیر عدلیه - در اینجا البته بنده دو قسم جوابی خدمت آقا عرض کنم. يك قسمت این است که بحث استدلال شوی و با دلایل صحیح یا با سفسطه ثابت کنیم نیز تناقضی بین صدر و ذیل ماده نیست این يك قسم هم این است که بنده مقصود ماده را می بینم که چه چیز است و بعد اگر از برای نفوذ عبارت کافی و وافی نبود آقایان يك پیشنهادی که عبارت اصلاح شود. بنا بر این بنده شق را توضیح میدهم و وارد نمی شوم در اینکه تناقض یا نیست ما مقصودمان چیست؟ مقصود این است انجمن های بلدی اجازت داده شود يك عوارضی را کنند ولیکن برای انجمن ها هم يك چیزی مانع يك قوه باشد که آنها يك وقت عوارضی را وضع میکنند ولیکن برای انجمن ها هم يك چیزی مانع باشد و باشد که آنها يك وقت عوارض زیادی بیاورد

وضع نکرده باشند و يك محلی هم باشد که باید تصویب او هم شرط شود این دو چیز باید باشد باید انجمن اجازت در وضع يك عوارضی داشته باشد و دولت هم آن عوارضی را که او می خواهد وضع کند موافقت بکنند هر دو لازم است اکثر بگوئیم دولت این کار را بکند البته احتیاجات محلی و استطاعت محل را بطوری که اهالی يك محل می توانند تشخیص بدهند آنها نمی توانند اگر هم بخواهید بگوئید انجمن هر چه خواست وضع کند ممکن است عدد شش نفری یا دوازده نفری اگر پیش بیاید يك وقت يك مبلغی و عوارضی را در نظر بگیرند که حقیقه تحمیل باشد و ضرورت نداشته باشد حالا برای رسیدن باین مقصود اگر يك عبارت بهتری دارید پیشنهاد کنید که اصلاً این مطلب هم پیش نیاید که گفته شود صدر و ذیل ماده تناقضی دارد ممکن است پیشنهادی در این خصوص بفرمائید اورنگ - بسیار خوب

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در این ماده دو عرض دارم

عرض اولم این است که: مجلس شورای ملی بانجمنهای بلدی اجازت می دهد که برای تأمین مصارف بلدی هر محلی از نقطه نظر نظریات و تعمیرات و احتیاجات صحی و معارفی و بلدی عوارض محلی وضع نماید

این وضع عوارض را بنده عقیده ام این است که در هر مملکت باید بکنجایش حال آنها بر مردم تحمیل کرد اینجا باید انصاف داد که بر هر چیز ما عوارض بسته شده است یا مستقیماً یا غیر مستقیم یعنی اگر هم بر چیزی عوارض مستقیمی بسته باشیم غیر مستقیم وقتی فکر میکنیم می بینیم روی آن هم باز عوارض بسته شده است چیزی بی عوارض نمانده است آخر قدری هم باید قدرت و توانایی مردم را ملاحظه کرد در این مملکت بنده میدانم و داخل در مردم هستم شهر طهران تنهارا نباید ملاحظه کرد در سایر بلاد هم باید يك

نظری بفرمائید مردم دیگر قدرت تحمیل جدید را ندارند باید مراعاتی از حال آنها بشود آنها را باید چیز دار کرد ما باید يك کاری بکنیم که آنها صاحب مال و زندگانی بشوند اساسی در زندگانی شان پیدا شود آنوقت تحمیلی بر آنها بکنیم ولی فعلا با این حال بنده این عقیده را ندارم که تحمیلی بر آنها بشود و مخالفم اشکال دیگر این است که نوشته شده است: این عوارض را انجمن معین میکند و بنظر دولت میرساند و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا گذارده می شود دیگر تصویب مجلس را در اینجا شرط نکرده است و حال آنکه وضع هیچ عوارض و مالیاتی را نمیتوان کرد مگر با تصویب مجلس شورای ملی و دولت حق تصویب ندارد بنده با این دو نظر مخالف هستم با اینماده وزیر عدلیه - در اینموضوع قبلاً مذاکره مفصلی شده و آقا هم باز برگشتند روی اصل اول و همانها را تکرار فرمودند خلاصه اش اینست که آقا میفرمایند مخالف قانون اساسی نیست و عملی تر هم اینست که بگذاریم خود انجمن وضع کند و از برای اینکه بر تند هم نرود دولت هم نظر داشته باشد درش بنا بر این دیگر محتاج نمیدانم توضیح بیشتری بدهم

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

آقا سید یعقوب - خیر بنده مخالفم .

رئیس - بفرمائید .

آقا سید یعقوب - بنده دعوت میکنم همه شمارا باین ماده شش اصل این لایحه است ام الملواد است مواد دیگر يك مقدمانی بیش نبود این موضوع موضوع اصولی است و بنده باید عرایض خودم را عرض کنم آقایان دیگر هم مطالب خودشان را بفرمایند نزاع اصولی است . نزاع در سر فروغ نیست . نزاعی است که آقای وزیر عدلیه میخواهند در این ماده حقوق مجلس را که تصویب مالیات باشد بتصویب دولت قرار بدهند بنده عرض میکنم پس

این قانون اساسی و میزان مشروطیت چه خواهد شد بنده عرض میکنم که اگر این عوارض را انجمن وضع کند دیگر تصویب دولت چه معنی دارد پس مجلس شورای ملی برای جدیدت اصل موضوع اینست حالا چون فرمودند مذاکرات کافی است بنده عقیده ندارم و اگر اجاب بفرمایند بنده عرایض و عقاید خودم را عرض کنم اگر نمیدهند عرضی ندارم . اجازه میدهید ؟

عده از نمایندگان - بلی بلی بفرمائید

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - اساس مطلب این است الآن عرض میکنم الحمد لله هستند در این مجلس کسانی که در دوره اول و در همه ادوار زحمات و مشروطیت را متحمل شده اند که قانون اساسی حکم بر وضع مالیات که اساسش است بدست مجلس باشد از این اشخاص خیلی هستند (من تنها نیستم) حالا خواهم از شان صحبت بکنم و من تنها نیستم . در هر من حالا آنها را هم دعوت می کنم بموافقت کردن کمک باین اصل کردن . پنج اصل مهم است که مشروطیت و حکومت ملی و قوام مشروطیت روی پنج اصل مهم است یکی از آنها اصل میجده است که آقای وزیر عدلیه فرمودند که ایشان گفته اند . من هم جواب مفصل دادم بنده باز هم میگویم باز هم جواب بدهید صد مرتبه میگویم هزار مرتبه میگویم اساسی رابه دولت هزار مرتبه هم میگویم . چرا انگویم ختم امن بچیب هزار مرتبه ده هزار مرتبه میگویم . در دارد قانون اساسی مملکت است حق وضع مالیات را هم است بمجلس شورای ملی وبغیر از مجلس شورای ملی حق وضع مالیات ندارد (طلوع - صحیح است) مداخله در وضع مالیات ندارد صد هزار مرتبه میگویم اگر چه وزیر عدلیه بفرمایند : الجواب الجواب و اگر هم طرفدار من است . باشد بنده هم میگویم التماس میکنم پای شما را هم می بوسم این ماده

مالی که اصل مشروطیت است از بین نرود . شما نکنید این کار را آقا از بین نبرید حالا عرض میکنم . شما می فرمائید جواب دادم این يك چیز آسانی نیست اصل مشروطیت چیز آسانی نیست حالا با من دعوی نکنید که این طور نیست آن اصول قوانین اساسی و متمم آن را می خوانم : اصل ۱۸ قانون اساسی میگوید : تسویه امور مالیه جرح و تعدیل بودجه تغییر در وضع مالیاتها و رد و قبول عوارض و فروعات عوارض و فروعات . انجمن چه می کند غیر از وضع عوارض و فروعات ؟ که رد و قبول این عوارض و فروعات هم بموجب اصل با مجلس شورای ملی است اینها است دیگر خواندم در قبول عوارض و فروعات و همچنین مبنی های جدیده که از طرف دولت اقدام خواهد شد بتصویب مجلس شورای ملی خواهد بود عوارض چیست ؟ همین است که برای هر یک از آنها فرار داده میشود از برای این خانه آن خانه این کاروانسرا را در آن حق با مجلس است نه با انجمن و دولت . این ماده اصل قانون اساسی است . بعد میفرمایند که خوب اینجا بن ماده را نوشته اند در اصل بعد هم يك چیز دیگر نوشته اند عرض میکنم بعد از این اصل اصل دیگری است که بفرماید . (آقا متوجه باشید بمن آقای روحی) همه این میزان مالیاتها را (همه ساله) بمجلس شورای ملی اکثریت تصویب وتعیین خواهد نمود بعد از آنکه بعقیده من این اصل مقسّر آن اصل واقع شد کلیه عوارضی که این ملت میدهد همه ساله باید بمجلس تعیین وتصویب شود که این مالیات لازم است یا آن عوارضی است ان پول صندوق عمومی دولتی باید خرج چه امری بشود از با مجلس است و پس باید همه ساله بمجلس شورای ملی معین کند که این امر (خرج اختصاصی یا عمومی) فلان محل و فلان مالیات و فلان عوارض تأمین شود از تصویب مجلس وقتی وزیر مالیه از این جا بیاید بمجلس قانون تفریح بودجه اش را بی آورد بگوید مطابق آن تصویب این دخل ما بوده است این هم خرج این هم صورتش این خیلی آسان است دیوانت

محاسبات هم که قانونش را لابد ملاحظه فرموده اید برای همین امر است همه اینها برای اصل مسلم است حالا ملاحظه بفرمائید این جا چه مینویسد : طرز وضع عوارض مزبور به باین نحو خواهد بود که انجمن بلدی به هر محلی عوارضی را که برای تأمین مقاصد مذکوره در فوق لازم میدانند توسط رئیس بلدی به محل بوزارت داخله پیشنهاد خواهد نمود و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا گذارده خواهد شد . در صورتیکه بموجب قانون اساسی این امر از مختصات مجلس شورای ملی است خوب ما آمده ایم و قوای مملکت را مجری کردیم ، قوه مجریه داریم ، قوه قضائیه و قوه مقننه کاملاً شما باید مانندت باشید که این قوا از هم ممتاز بوده و با هم اصطکاک پیدا نکنند و در وظایف خود عمل بکنند قوه وضع مالیات با قانون است وضع قانون هم با مجلس است ربطی بدولت ندارد او اجرائیات را باید بکند . آقا يك کله اینجا بنویسید پس از تصویب مجلس . شما مجلس را و مشروطیت را که تعطیل بردار نمیدانید و قاعده حضرت مجربش است الحمد لله همیشه داریم و هر چیزی را که بمجلس می آورید مجلس موافقت میکند و چون خدمت بمملکت میکنید همیشه اکثریت دارید حالا پس چرا يك طلب باین سهل و آسانی را اینقدر بیج میدهید بنده ضعیف را اذیت میکنید . بنویسید پس از تصویب مجلس شورای ملی هر چه را که پیشنهاد کنید مجلس که تصویب میکند (اورنگ - پیشنهاد کنید) این است اساس عرایض بنده و به الجواب الجواب هم قانع نمیشوم و التماس میکنم و استمداد میکنم از همه موافقت بفرمایند و اینجا نوشته شود پس از تصویب مجلس شورای ملی اینک اشکال ندارد و الا با طرز دیگرش مخالف هستم . . .

اورنگ - بنده پیشنهاد هم کرده ام

آقا سید یعقوب - این جا بمن نوشته اند مجلس قانونی است این راست است صحیح است اما نه باینجور آقا ما که وکیل در توکیل نیستیم ما چطور می توانیم

بیائیم و حق خودمان را بغیر بدهیم این حق ثابت است قانون اساسی را چطور تغییر بدهیم در هر صورت بنده پیشنهاد کرده ام بعد از تصویب مجلس شورای ملی رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - آقای آقا سید یعقوب کراراً این بیانات را فرمودند و ما هم که در کمیسیون داخله بودیم با رفقاً يك مذاکرات زیادی کردیم که مبدا این لایحه يك مساسی با قانون اساسی داشته باشد و يك جائی را از قانون اساسی بکاهد یا قانون اساسی را بساید يك همچو نظری که شما داشتید ما هم داشتیم همه آقایان داشتند بعد از مذاکرات و مطالعات از نقطه نظر عمل و اینکه چه رويه بعمل نزدیک است و مقصود نزدیکتر است اینطور در نظر گرفته شد که مجلس اجازه بدهد بانجمنهای بلدی که عوارض را وضع کنند اینکه فرمودید که در قانون اساسی نوشته شده است که رد و قبول عوارض و فروعات با مجلس است تصدیق می کنید که نظر قانون گذار دوره اول بيك چیز هائی بوده است که حالا موضوع ندارد عوارض و فروعات مثلاً نوشته است رد و قبول عوارض و فروعات فروعات یعنی چه ؟ فرع را که میدانید از کلمات و اصطلاحات دوره استبداد است حکام دوره استبداد يك فرعی بر مالیات بسته بودند من خوب یادم است که در یزد يك فرعی بر مالیات بسته بودند که رسیده بود به تومانی یازده قران دوازده قران . يك تومان اصل مالیات و دوازده قران یازده قران فرع آن بود (افسر - بچهار تومان هم میرسید) اینها يك چیز هائی بود که معمول بود آقایان وکلای دوره اول نظرشان این بود که این ها تکرار نشود بعد هم در عمل تکرار نشد مقصود آقایان دوره اول البته این بود . و آن چیزیکه شما حالا در نظر گرفته اید البته آن نبود عوارض بلدی معقول نیست که بیاید بمجلس شورای ملی و تصویب شود . حالا شما

انجمن همیشه خواهد داشت و هیچ فرقی نمیکند که در وقت وزراء نظریه اش را بگوید یا بانجمن بر گردد و نظریه اش را بگوید یا در مجلس شورای ملی نظریه اش را بگوید . بنده در يك قسمت با آقای نماینده محترم موافق پیشنهاد هم داده ام خود آقای وزیر عدلیه هم تصور میکنند موافقت بکنند که این عبارتی که نوشته شده است که پس تصویب هیئت دولت البته با اجازه مجلس شورای ملی که بانجمن میدهد نوشته شود با موافقت دولت یعنی همین را که گرفت انجمن بلدی برای اینکه مبدا خلاف مصلحت باشد بیاورند پیش دولت که ملاحظه شد و موافقت بکند و پس از موافقت اجرا بکند . پس سابقه که داریم در اجازه دادن بکمیسیون عدلیه برای وضع قوانین قضائی که بعقیده بنده خیلی مهم است حالا هم اجازه بدهیم به انجمن های بلدی که عوارض تصویب وضع کنند و بنظر بنده هیچ تماسی باقانون اساسی ندارد و بر فرض اینکه يك ابهامی بنظر شما بود و در قانون اساسی يك ابهامی باشد مجلس شورای ملی اگر بخواهد در ضمن لوایح قانونی تفسیر کنند يك ماده از مواد قانونی را این اشکالی ندارد . اگر يك روزی نقطه نظر ابهام يك ماده از مواد قانون اساسی محتاج می شود (آقا سید یعقوب - نگو این را نگو) با مجلس است و ما آلان این جور تفسیر می کنیم و مردم میباید بانجمنها که حق داشته باشند يك عوارضی بکنند

پیشنهاد میکنم ماده ۶ سطر چهار برترتب ذیل اصلاح شود انجمن بلديه هر محل عوارضی را که برای تامین مقاصد مذکوره در فوق لازم میدانند توسط وزارت داخله به مجلس شورای ملی پیشنهاد و پس از تصویب مجلس بموقع اجرا گذارده خواهد شد

پیشنهاد آقای مؤید احمدی

پیشنهاد میکنم جمله از نقطه نظر ماده ۶ تبدیل بکلمه برای شود

پیشنهاد آقای دکتر طاهری

مقام منبع ریاست دامت شوکته پیشنهاد میشود که در ماده ششم بعد از کلمه عوارض محلی اضافه شود که نوع آنرا کمیسیون داخله مجلس شورای ملی معین خواهد نمود الی آخر

پیشنهاد آقای ناصری

مقام منبع ریاست دامت شوکته پیشنهاد میکنم در ماده ۶ بجای کلمات (از نقطه نظر) (از قبیل) نوشته شود

پیشنهاد آقای یاسائی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده ششم بجای (و پس از تصویب هیئت دولت الخ) نوشته شود (و پس از موافقت هیئت دولت الخ)

پیشنهاد آقای مخبر فرهمند

بنده پیشنهاد میکنم در اول سطر سوم از ماده ششم بعد از کلمه معارفی اضافه شود مؤسسات خیریه بلدی

پیشنهاد آقای هزار جریبی

مقام منبع ریاست محترم دامت شوکته بنده پیشنهاد میکنم ماده ۶ در سطر آخر اینطور اصلاح شود و پس از تصویب هیئت دولت و کمیسیون قوانین مالیه مجلس بموقع اجرا گذارده خواهد شد

می فرمائید که بعضی جاها بلديه داشته باشد و بعضی جاها نداشته باشیم این يك نظری است ولی باید احساسات و نظریات و تمایلات خود مردم هر شهر را دید که چه می خواهند و چه میگویند اگر بلديه را خواهند نباید گفت که دولت یا مجلس صلاح نمیداند که بلديه داشته باشد . در اینصورت شما یک شهر می بزرگ و کوچک و قصبات این مملکت را در نظر بگیرید گمان می کنم که الان در صد و پنجاه نقطه این مملکت بلديه وجود دارد و آنوقت از تمام مملکت صحبت نمی کنیم همین صد و پنجاه بلديه فرضاً هر يك يك لایحه بدهند بمجلس و اعتباری بخواهند و شما بخواهید در مجلس مطرح کنید تصدیق بفرمائید که عملی نیست چرا این عملی نیست ؟ بهمان دلیلی که برای قوانین قضائی کردید و از همان نقطه نظری که خودتان هم تصدیق دارید که عملی نیست این قوانین بیاید و مجلس شورای ملی بگذرد (آقا سید یعقوب - چرا ؟) اجازه دادید که مهم ترین قوانین مملکتی که قانون محکم وزراء است همین کمیسیون عدلیه بگذارند و بعد هم اجرا کردید در مملکت تصدیق بفرمائید که وضع کردن عوارض بلدی از طرف انجمن بلدی مهمتر از قوانین قضائی است و بالاخره مردم هر محلی خودشان اصرارند و بیامیزند وضعیات يك شهر بنده که وکیل محلی هستم با اینکه نگویم است يك تحقیقاتی بکنم و اطلاعاتی داشته باشم ولی تصدیق بفرمائید آن کسی که در شهر سنندج کردستان نشسته است و ساکن آنجا است و ابا عن جد اهل آنجا است او قوفش باحتیاجات شهر سنندج خیلی بیشتر است به بنده که در اینجا نشسته ام و از جای دیگر آمده ام همینطور هر شهر دیگر را حساب کنید و بالاخره توضیحی که ممکن است یکی دو نفر از نمایندگان سنندج و کردستان بدهند شما صد و سی نفر تصدیق بدهید باید اطمینان پیدا کنید بتوضیحات آنها یا بتوضیحات اهل محل یا بتوضیحات دولت و توضیحات دولت را تصدیق بفرمائید که خوب دولت مراقبت و نظارت در کشور

آقا سید یعقوب - حلاش نکن دیگر آقا .
بنده از نمایندگان -- مذاکرات کافی است
رئیس - کافی است مذاکرات ؟
بنده از نمایندگان گان -- بلی .
رئیس - پیشنهادات قرائت میشود :

پیشنهاد آقای محمود رضا

پیشنهاد آقای هراز

پیشنهاد میکنم جمله اخیر ماده ۶ که می‌نویسد پس از تصویب هیئت دولت باین نحو اصلاح شود پس از تصویب مجلس شورای ملی تا آخر ماده

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده ۶ عوض عبارت پس از تصویب هیئت دولت الی آخر نوشته شود پس از تصویب مجلس شورای ملی الخ

پیشنهاد آقای روحی

پیشنهاد میکنم که بعد از کلمه تصویب هیئت دولت علاوه شود و تصویب کمیسیون داخله

پیشنهاد آقای طهرانی

مقام منیع ریاست محترم پیشنهاد میکنم عوارضی را که انجمنهای بلدی در نظر میگیرند پس از تصویب هیئت وزراء و تصویب مجلس بموقع اجرا گذارده شود
پیشنهاد آقای اورنگ

مقام منیع ریاست عالی مجلس دامت عظمة

در ماده ۶ بنده پیشنهاد میکنم که انجمن بلدی هر نسلی عوارضی را که بر طبق اختیار حاصله از ماده ۶ داراست بطریقیت وزارت داخله بمجلس شورای ملی پیشنهاد و پس از تصویب مجلس بموقع اجرا گذارده شود
پیشنهاد آقای طباطبائی دیبا

پیشنهاد میناهم تبصره ذیل بماده ۶ علاوه شود

تبصره - وزارت داخله مکلف است صورت عوارض هر محلی را قبل از تصویب هیئت دولت فقط برای اطلاع بمجلس تقدیم نماید

ایضاً پیشنهاد آقای اورنگ

مقام منیع ریاست عالی مجلس دامت عظمة در ماده ۶ پیشنهاد میکنم که بعد از عبارت از نقطه نظر تنظیمات و تعمیرات و احتیاجات صحی و معارفی (لفظ و امثال آن اضافه شود)

پیشنهاد آقای دکتر طاهری

مقام منیع ریاست دامت عظمة

پیشنهاد میشود در ماده ششم بجای عبارت (پس از تصویب هیئت دولت) نوشته شود پس از تصویب کمیسیون داخله مجلس شورای ملی

رئیس - ماده هفتم قرائت میشود:

ملک آرائی - ختم جلسه را پیشنهاد کرده اند
ظهر است

رئیس - چه فرمودید؟

ملک آرائی - عرض کردم ختم جلسه را پیشنهاد کرده ام

رئیس - بنده ندیدم آقا

ملک آرائی - دادم پیشخدمت آورد خدمتتان
رئیس - بنده چیزی ندیدم و بنده در دوام اینفلور

بیک جهتی معتمد امروز شور اولش بگذرد (صحیح است)
برای خاطر اینکه مدت را باول مرداد تعیین کرداند و هر قدر تا تأخیر کنیم بضرر بلدیة حالست به آنجا بنده دوام دادم مذاکرات را (صحیح است) و در وقت

ماده هفتم - پس از تشکیل انجمن بلدی هر محلی مبلغ که از اعتبار حاصله در ظرف دو ماه بقیه مانده باشد بختیار بلدیة آن محل برای احتیاج بلدی گذارده خواهد شد

رئیس - مخالفی نیست؟

عده از نمایندگان - خیر

آقا سید یعقوب - چرا بنده عرض در این مورد
رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - خواستم سؤال کنم که در هر ماه را نفهمیدم و میخواهم بفهمم این دو ماه چه چیز توجیه بفرمائید آقای وزیر داخله اینجا نوشته است

از تشکیل انجمن بلدی هر محلی هر مبلغ که از اعتبار حاصله در ظرف دو ماه باقی مانده باشد بختیار بلدی

بل برای احتیاج بلدی گذارده خواهد شد. بنده عرض میکنم بلدیة شیراز یا بلدیة خراسان الان تشکیل دارد و بلدیة تبریز هم مطابق آن ماده که گذرانیدم مطابق قانون بلدیة دارد و این عوائد را که نمیتواند پس انداز کند ندارد...

اورنگ - اگر شد...

آقا سید یعقوب - عجب صبر کن آقا شما میدانم خیلی بنده ولی صبر کنید می نویسد اینجا هر مبلغ که اعتبار حاصله در ظرف دو ماه باقی مانده باشد این را توضیح بدهند که چه دو ماهی است و پس از تشکیل این محل اعتباری که دارد چه اعتباری است. اعتباری که مطابق قانون الغاء باج راه است یا غیر آن عبارتست از آنرا که هیچ معین نکرده اید چون يك اعتباری است مطابق قانون الغاء باج راه به بلدیة ها داده میشود این اعتبار در آخر سال است یعنی بعد از آنکه در سال این خرج را کردند آنوقت يك عوایدی باو میشود خواستم توضیحی در این ماده بدهند که چه چیز است

رئیس (خبر کمیسیون داخله) - عرض کنم که این خیلی واضح است چون در این قانون مصرح است بعد از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود و ممکن است از آنکه بلدیةها تشکیل میشوند يك عوارضی معین کنند مردم بگیرند و آن عوارضی که سابقاً می گرفتند مالیه بگیرند عوارضی داشتند و می گرفتند و حالا تا اول مرداد بودجه ثابت و معینی را بلدیة ها ندارند و این جارا می دادیم که اگر از بودجه جاریش است صرفه می باقی نمانده است که هیچ و اگر يك چیزی صرفه می شود و از مردم گرفته بودند که باشد و بمصرف خودش

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود:

پیشنهاد آقای ناصری

پیشنهاد میکنم در ماده ۷ بجای عبارت در ظرف دو ماه نوشته شود تا اول مرداد ۱۳۰۹

پیشنهاد آقای احتشام زاده

پیشنهاد میکنم ماده ۷ بطریق ذیل اصلاح شود ماده ۷ پس از تشکیل انجمن بلدی هر محلی هر مبلغ که از اعتبار بودجه بلدیة تا اول مرداد ۱۳۰۹ باقی مانده باشد تا آخر ماده

پیشنهاد آقای مجد ضیائی

پیشنهاد میکنم ماده هفتم اینفلور اصلاح شود ماده ۷ - پس از تشکیل انجمن بلدی هر محلی هر مبلغی که از اعتبارات حاصله تا اول مرداد ۱۳۰۹ باقی مانده باشد بختیار بلدیة محلی گذارده خواهد شد که بمصارف و احتیاجات ضروری آن محل صرف شود

رئیس - ماده هشتم:

ماده ۸ - قانون بلدیة مصوب ۱۳۲۵ ملغی است
رئیس - آقا افسر

افسر - بنده يك قسمت از مخالفت خود را عرض کردم و چون وقت گذشته است تکرار نمی کنم و بقیه را باعضاء کمیسیون عرض خواهم کرد که برای شور دوم اصلاح بفرمائید و اگر برای شور دوم نفرمودند آنوقت مفصلاً مخالفت خود را خواهم کرد و حالا هم بمخالفت خود باقی هستم و فرمائید برای هم که آقای وزیر عدلیه فرمودند بنده را قانع نکرد و در موقع خودش عرض خواهم کرد

مخبر - آن مواردی را که لازم میدانید باقی بماند پیشنهاد بفرمائید تا در شور کمیسیون در آن جا در نظر گرفته شود

رئیس - ماده نهم قرائت می شود در ماده ۸ يك پیشنهادی رسیده است قرائت می شود:

پیشنهاد آقای دکتر طاهری

مقام منیع ریاست دامت عظمة - پیشنهاد می شود

ماده ۸ حذف شود

مؤید احمدی - خود بنده هم همین پیشنهاد را کرده‌ام
آقا سید یعقوب - صحیح است.

افسر - بنده هم همین پیشنهاد را میکنم
ماده نهم : این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذارده
میشود و قوانین دیگری که با این قانون مابینت دارد
نیز ملغی است.
رئیس - آقای فیروز آبادی.

فیروز آبادی - بنده عقیده دارم جزء اول این ماده
۹ باقی بماند و جزء آخرش را حذف کنیم زیرا این
قسمت که نوشته شده هر قانونی با این قانون مابینت دارد
ملغی است نمیدانم یعنی چه شاید يك قوانینی باشد که از
این قانون بهتر و نافع تر باشد و بموجب این ماده لغو شود
در صورتیکه شاید صلاح نباشد باین جهت بنده با جزء اخیر
این ماده مخالف هستم و باید حذف شود.

وزیر عدلیه - عرض کنم که ما در کمیسیون این
قوانین را معین می کنیم و يك فورمول صحیحی باید
نوشته شود و این فورمولی که نوشته شده خوب نیست
و اسباب زحمت است زیرا که در عمل اشکال دارد در
کمیسیون ما ملاحظه می کنیم قوانینی که مابینت دارد
کدام است می نویسیم که آقایان هم به بینند و بدانند
عده از نمایندگان - کافی است مذاکرات

رئیس - پیشنهادات مربوطه بماده ۹ قرائت میشود :

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده نهم از کله و قوانین دیگری
الی حذف شود

پیشنهاد آقای دکتر طاهری

پیشنهاد میشود در ماده ۹ کلمه نیز در آخر ماده
حذف شود

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده ۹ لفظ و قوانین دیگری
با این قانون مابینت دارد نیز ملغی است حذف شود
رئیس - پیشنهادی بمنوان ماده الحاقیه رسیده است
قرائت میشود

پیشنهاد آقای محمود رضا

ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد میکنم :
ماده الحاقیه : عایدات حق الثبت هر شهری ببلده
محل اختصاص خواهد داشت

رئیس - موافقین با ورود در شور دوم این
قیام فرمایند. (اکثر بر خاستند) تصویب شد

[۷ - اقتراع برای شرفیابی حضور اعلیحضرت

همایونی در روز عید غدیر]

رئیس - روز شنبه یکی از اعیاد عظیمه اسلامی
باید هیئت منتخبه برای شرفیابی و عرض تبریک بان
انتخاب شوند (صحیح است)

(آقای مؤید احمدی اقتراع نمودند و نتیجه بق
ذیل حاصل شد)

آقایان : خواجهی - مرآت اسفندیاری - آمان خان

بزرگ نیب - روحی - کاررونی - مسعودی -

آقارضا رفیع - فتوحی - کیا نوری - دهستانی - مجدثی

[۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - برای اینکه ما پنجروز بین الشوری را

کرده باشیم و وقت مساعدی داشته باشیم جلسه را بر

سه شنبه - سی ام اردیبهشت موکول میکنیم (صحیح است)

است) دستور هم شور ثانی لایحه بنده ها

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر تمام شد)

رئیس مجلس شورای ملی -

د